

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE
W TORUNIU ZA 2022 ROK**

Toruń, kwiecień 2023 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

PODSTAWY PRAWNE WYKONYWANIA ZADAŃ

PCPR w Toruniu jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej powołana do realizacji zadań własnych powiatu oraz zadań zleconych zakresu administracji rządowej opiera się w swojej działalności na poniższych regulacjach prawnych:

- I. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* – t.j. z dnia 9 grudnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 z późn.zm.)
- II. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* – t.j. z dnia 23 lutego 2022 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 447 z późn.zm.);
- III. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* – t.j. z dnia 13 stycznia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r., poz. 100 z późn.zm);
- IV. Ustawa z 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* – t.j. z dnia 9 lipca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249);
- V. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* – t.j. z dnia 4 sierpnia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 163 z późn. zm.)
- VI. Rozporządzenie MRiPS z dnia 25 czerwca 2002 r. *w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* – t.j. z dnia 30 czerwca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 926 z późn.zm);
- VII. Rozporządzenie MRiPS z dnia 15 listopada 2007 r. *w sprawie turnusów rehabilitacyjnych* (Dz.U.2007.230.1694 z późn. zm.)
- VIII. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. *w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start"* - Dziennik Ustaw z 2021, poz. 1092;
- IX. Obwieszczenie MRPiPS z dnia 20 lutego 2022 r. *w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej* (Monitor Polski rok 2022 poz. 292)
- X. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej* (Dz.U. z 2021r., poz. 1296).

BUDŻET PCPR

W roku 2022 plan finansowy jednostki wynosił - 8 915 774,00 zł
wydatki zamknęły się kwotą – 8 877 869,46 zł

WYDATKI PCPR- u w ujęciu na rozdziały

1. rozdział 85205 „Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – 10 798,50 zł
2. rozdział 85218 „Powiatowe centrum pomocy rodzinie” – 1 701 298,31 zł,
3. rozdział 85395 „Pozostała działalność” – projekty EFS: „Aktywni-wygrani” – 22 365,00 zł,
4. rozdział 85508 „Rodziny zastępcze” – 5 145 379,64 zł,
5. rozdział 85510 „Działalność Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych” – 1 250 838,84 zł,
6. rozdział 85395 „Pozostała działalność” – projekty EFS: „Rodzina w Centrum 3” – 747 189,17 zł

ZATRUDNIENIE W PCPR

Stan zatrudnienia w PCPR w roku 2022 wyrażony w etatach kalkulacyjnych wynosił dalej – 18,5 etatu (bez 2 etatów finansowanych w ramach projektu z EFS). W praktyce w 2022 r. pozostawały zatrudnione PCPR dwadzieścia dwie osoby, w tym dwie na ½ etatu. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym w jednostce funkcjonował: zespół ds.administracji, kadr i archiwizacji, ekonomiczno-finansowy, ds.działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz uchodźców, ds.pieczy zastępczej i jej koordynacji oraz działań interwencyjnych, ds. programów celowych i projektów oraz ośrodek interwencji kryzysowej. Pracą Centrum kierował dyrektor przy pomocy zastępcy oraz głównej księgowej.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

I. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ (art. 16a, art. 19 ustawy o pomocy społecznej)

1. Ocena zasobów pomocy społecznej - ocena ta wraz z rekomendacjami w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej została przedstawiona przez dyrektora PCPR w kwietniu ubiegłego roku na sesji Rady Powiatu.

2. Opracowanie i realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z uwzględnieniem programów służących integracji osób i rodzin z grup ryzyka - w roku 2022 obowiązującą pozostawała „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Toruńskim na lata 2017-2022”. Strategia była realizowana na bieżąco przez PCPR, co m.in. dokumentuje n/n sprawozdanie.

3. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa - PCPR realizowało poradnictwo psychologiczne, rodzinne, socjalne dla mieszkańców powiatu, w tym dla osób niepełnosprawnych, osób dotkniętych przemocą domową. Z konsultacji psychologa zatrudnionego w jednostce korzystano ponad 100rotnie. Dodatkowo, w ramach projektu pn. „Rodzina w Centrum 3”, współfinansowanego ze środków EFS zrealizowano poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne oraz zajęcia warsztatowe, edukacyjne i grup wsparcia) w wymiarze 3771h z jakich skorzystało 987 osób

4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki osobom opuszczającym m.in. rodziny zastępcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii:

W roku 2022 wypłacane zostały na podstawie ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej, następujące świadczenia:

- Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – dla osób opuszczających rodziny zastępcze (wypłacana do 25 roku życia) - dla 16 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, w kwocie: 76 077,92 zł;
- Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze: Realizacja dla 5 osób na łączną kwotę: 22 339,41 zł;
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – dla osób opuszczających rodziny zastępcze: Realizacja dla 6 osób na łączną kwotę: 32 939 zł;
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze: Realizacja dla 0 osób opuszczających placówki na łączną kwotę: 0 zł;
- Pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla osób opuszczających rodziny zastępcze - Realizacja dla 8 osób opuszczających rodziny zastępcze na łączną kwotę: 12 213 zł;
- Pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze była w roku ubiegłym udzielona dla 1 wychowanka na łączną kwotę: 1 695,00 zł;

5. Pomoc cudzoziemcom ze statusem uchodźcy w integracji w roku sprawozdawczym nie zgłoszono wniosków w tym zakresie.

PCPR prowadzi ewidencję opiekunów tymczasowych ustanowionych sądownie dla małoletnich obywateli Ukrainy, którzy w roku sprawozdawczym w następstwie konfliktu zbrojnego za naszą wschodnią granicą, znaleźli się bez rodziców biologicznych na terenie naszego powiatu. Odnotowaliśmy ustanowienie 20 opiekunów dla 26 –orga małoletnich. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego, w myśl obowiązujących regulacji, sprawują gminne OPS-y, PCPR natomiast pozostawałby zobligowany do takiego nadzoru w przypadku przebywania na terenie powiatu osoby sprawującej pieczę nad małoletnim, który pozostawał w pieczy zastępczej już na terytorium Ukrainy – a takiego przypadku w 2022r. nie odnotowaliśmy. W roku ubiegłym natomiast utworzona została z obywateli Ukrainy jedna spokrewniona rodzina zastępcza, która pozostaje pod naszą opieką.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

6. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób

W 2022 r. na terenie powiatu toruńskiego funkcjonowały nadal cztery DPS-y będące powiatowymi jednostkami organizacyjnymi: DPS Browina, DPS Dobrzejewice, DPS Pigża, DPS Wielka Nieszawka, świadczące całodobowe wsparcie dla kierowanych tam osób.

Funkcjonowały także dwa ośrodki wsparcia prowadzone przez powiat – w formie środowiskowych domów samopomocy: Środowiskowy Dom Samopomocy w Chełmży dla 50 osób,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku dla 35 uczestników. Na mocy Uchwały Nr XXXVIII/234/2022 z dnia 26 maja 2022 r. Rada Powiatu Toruńskiego wyodrębniła ze struktur Domu Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” w Dobrzejewicach Środowiskowy Dom Samopomocy i utworzyła samodzielną jednostkę organizacyjną Powiatu Toruńskiego, a także nadała jej statut. Niniejsza jednostka rozpoczęła działalność w nowej strukturze organizacyjnej z dniem 1 września 2022r.

W roku 2022 realizując ustawowe uprawnienia i nałożone zadania PCPR wydało przedstawione poniżej rodzaje decyzji administracyjnych dotyczących pensjonariuszy w/w jednostek:

DECYZJE WYDANE PRZEZ PCPR w 2022 r.- Domy Pomocy Społecznej						
Lp.	Zadania	DPS Browina na 125 osób koszt – 5 150 zł	DPS Dobrzejewice na 62 osoby koszt – 4 990 zł	DPS Pigża na 69 osób koszt – 5 360 zł	DPS Wielka Nieszawka na 90 osób koszt – 4 990 zł	Ogółem
1.	Decyzje o umieszczeniu w DPS	25	35	7	29	96
2.	Decyzje wygaszające z uwagi na zgon strony	16	29	3	25	73
3.	Decyzje zmieniające/ uchylające z uwagi na przeniesienia do innego DPS/ rezygnacje mieszkańca	6	3	7	8	24
4.	Decyzje o odpłatności wg tzw. starych zasad	69	8	17	13	107
5.	Stan osobowy DPS na 31 grudnia 2022r.	125	59	68	84	336
6.	Liczba osób przyjętych w ciągu roku	17	32	2	24	75

Środowiskowe Domy Samopomocy:

decyzje kierujące, zmieniające, przedłużające, uchylające oraz wygaszające pobyt uczestników:

- ŚDS w Osieku - 39
- ŚDS w Chełmży- 48

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 803), decyzje ustalające odpłatność za korzystanie z usług dziennych świadczonych w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowych domach samopomocy) wygasły z dniem 30 maja 2021r. Obecnie pobyt jest nieodpłatny.

Przeprowadzone kontrole w DPS oraz w ŚDS w roku sprawozdawczym dotyczyły oceny jakości usług socjalno-bytowych świadczonych przez placówki na rzecz osób korzystających, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praw mieszkańców, wobec obowiązujących regulacji prawnych w obliczu pandemii spowodowanej COVID-19 – nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

7. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. W ramach realizowanych działań, wynikających z zadań OIK, prowadzone były przez PCPR działania polegające na udzielaniu pomocy psychologicznej, poradnictwa (psychologicznego, socjalnego, prawnego) osobom, rodziną, które z uwagi na wystąpienie sytuacji konfliktowych/kryzysowych o takie wsparcie występowały do naszej jednostki.

Wsparcie w tym zakresie udzielane pozostawało zarówno rodzicom zastępczym, jak i małoletnim wychowankom pieczy przez grono specjalistów naszej jednostki. Wyznaczeni pracownicy PCPR, realizując zadania przypisane w regulaminie organizacyjnym OIK, uczestniczyli regularnie w spotkaniach gminnych grup roboczych i zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierając te gremia wiedzą i doświadczeniem w zakresie tematyki zabezpieczenia dzieci i możliwych form działania w tym zakresie. W roku sprawozdawczym pracownicy obecni byli na 24 spotkaniach. Realizując przypisane zadania zorganizowany został ponownie program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej.

8. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach

Realizacja powyższego zadania następowała podczas osobistych wizyt mieszkańców powiatu w PCPR, rozmów telefonicznych i konsultacji w siedzibie Centrum. Zakres udzielanych informacji dotyczył praw osób doznających przemocy w rodzinie, świadczeń przysługujących w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej, świadczeń alimentacyjnych, władzy rodzicielskiej i obowiązków z niej wynikających. W toku bieżącej pracy udzielane były informacje z zakresu praw i obowiązków rodzin zastępczych, dzieci w nich przebywających oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

9. Doradztwo metodyczne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

Zadanie to realizowane pozostawało w roku sprawozdawczym na bieżąco. Współpraca z kierownikami i pracownikami ośrodków pomocy społecznej funkcjonowała m.in. poprzez udzielanie porad i indywidualnych konsultacji w zakresie rozwiązywania konkretnych problemów i sytuacji osób, rodzin, procedur tworzenia rodzin zastępczych, działań zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb

a/ PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY (dla sprawców przemocy domowej) W 2022r. zrealizowano powyższy dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Prowadzona we współpracy z OPS-ami, komisariatami Policji, sądem i prokuraturą rekrutacja uczestników, doprowadziła do zebrania dostatecznej liczby beneficjentów. Udział w programie wzięło 12 osób. Na realizację zadania przyznana była przez wojewodę dotacja celowa w wys. 10 798,50 zł

b/ USŁUGI OPIEKUŃCZE I ASYSTENCKIE W POWIECIE TORUŃSKIM – W roku sprawozdawczym miała miejsce realizacja końcowych zadań projektu „Usługi opiekuńcze i asystenckie w powiecie toruńskim”, który prowadzony był w partnerstwie powiatu z fundacją *Więcej z Życia* - środkami pozyskanymi przez fundację w ramach konkursu z RPKP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020; Oś priorytetowa: RPKP.09.00.00. Solidarne społeczeństwo; Działanie: RPKP. 09.03.00 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych; Poddziałanie: RPKP.09.03.02 Rozwój usług społecznych i wkładem własnym powiatu. Projektowanymi działaniami pozostawało: wsparcie osób niepełnosprawnych w formie usług asystenckich, pomocy sąsiedzkiej oraz szkolenia dla opiekunów faktycznych dla podniesienia ich kompetencji i jakości świadczonego wsparcia. Budżet projektu to środki UE - 1 263 998,07 zł/ 2 lata – tj. 631 999,04 zł na rok 2022, a wkład Powiatu to 33 598,80 zł/2lata – tj. 16 799,40 zł/na rok określony jako wkład publiczny niepieniężny (użyczenie pomieszczeń na biuro projektu). Projekt w roku 2022 objął wsparciem 100 beneficjentów (z gmin:

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

Obrowo, Zławieś Wielka m.Chełmża, W.Nieszawka, Lubicz), którym pomoc udzielało 80 opiekunów świadczących w/w formy wsparcia.

c/ W roku 2022 zawarte zostało porozumienie o współpracy pomiędzy PCPR a Toruńskim Stowarzyszeniem Aktywności Społecznej na rzecz aktywizacji i zapobieganiu marginalizacji oraz wykluczeniu seniorów z terenu powiatu toruńskiego, na mocy którego seniorzy z terenu naszego powiatu mogli uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez ten podmiot.

**II. REALIZACJA ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU ADMINISTRACJI
RZĄDOWEJ (art. 20 ustawy o pomocy społecznej)**

Lp.	Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wykonywane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	Sposób realizacji zadań w 2022r.
1.	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	Wnioski w tym zakresie w roku sprawozdawczym nie wpłynęły
2.	Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Na terenie Powiatu Toruńskiego funkcjonowały w 2022 r. nadal dwa ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS) dysponujące 85 miejscami: • Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Chełmży dla 50 osób • Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku dla 35 uczestników: W roku 2022 wydano <u>decyzje kierujące, przedłużające, uchylające, wygaszające</u> pobyt uczestników: - ŚDS w Osieku n/Wisłą- kierujące, zmieniające, przedłużające pobyt: 36 i uchylające 3 - łącznie 39. - ŚDS w Chełmży- kierujące, zmieniające, przedłużające pobyt: 41, uchylające 6, wygaszające 1- łącznie 48.
3.	Udzielanie cudzoziemcom, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.	Wnioski w tym zakresie w roku sprawozdawczym nie wpłynęły.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

**III. ZADANIA POWIATU REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAWY
O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

PCPR wykonywało zadania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych była realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Toruńskiego (obsługa środków przez PCPR).

Realizację zadań, wydatkowanie środków, liczbę beneficjentów obrazuje prezentowane zestawienie :

RALIZACJA DOFINANSOWAŃ ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOERGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ W 2022 ROKU.				BUDŻET WG ALGORYTMU		
				1 878 771,00 zł		
R E H A B I L I T A C J A S P O Ł E C Z N A - budżet: 1 619 130,00 zł						
Lp.	ZADANIE	WNIOSKI ZREALIZOWANE		WYKONANIE w zł		
1.	SPRZĘT REHABILITACYJNY: 8 wniosków	DZIECI	3	8 511,00 zł	26 278,00 zł	
		DOROSLI	8	17 767,00 zł		
2.	ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE Razem dzieci i dorośli: 310 wniosków	DZIECI	69	250 048,00 zł	527 400,00 zł	
		DOROŚLI	199	277 352,00 zł		
3.	TURNUS REHABILITACYJNY: dorośli + 12 opiekunów	35 DOROSŁYCH + 12 OPIEKUNÓW	35	56 738,00 zł	107 704,00 zł	
4.	TURNUS REHABILITACYJNY: dzieci i młodzież do 24 r.ż + 17 opiekunów	17 DZIECI + 17 OPIEKUNÓW	17	50 966,00 zł		
5.	LIKWIDACJA BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ	DZIECI	16	46 773,00 zł	312 760,00 zł	
		DOROŚLI	30	78 903,00 zł		
6.	LIKWIDACJA BARIER TECHNICZNE	DZIECI	4	9 736,00 zł		
		DOROŚLI	10	37 310,00 zł		
7.	LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNE	DZIECI	4	48 000,00 zł		
		DOROŚLI	9	92 038,00 zł		
8.	WARSZTAY TERAPII ZAJĘCOWEJ	25 UCZESTNIKÓW	1	644 988,00 zł	644 988,00 zł	
RAZEM REHABILITACJA SPOŁECZNA			404	1 619 130,00 zł		
R E H A B I L I T A C J A Z A W O D O W A - budżet: 257 170,00 zł						
Lp.	ZADANIE	WNIOSKI ZREALIZOWANE		WYKONANIE w zł		
1.	ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ROLNICZEJ LUB WNIESIENIE WKŁADU DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ	3		156 937,00 zł		
2.	ZWROT WYDATKÓW NA INSTRUMENTY I USŁUGI RYNKU PRACY	5		20 233,00 zł		
3.	WYPOSAŻENIE STANOWISK PRACY	1		80 000,00 zł		
RAZEM REHABILITACJA ZAWODOWA			9	257 170,00 zł		
Łącznie rehabilitacja społeczna i zawodowa			413	1 876 300,00 zł		
ŚRODKI WYKORZYSTANE NA POKRYCIE KOSZTÓW OBSŁUGI REALIZOWANYCH ZADAŃ						
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie			40 478 zł		
2.	Powiatowy Urząd Pracy			6 429 zł		
RAZEM:				46 908 zł		
BUDŻET PFRON - 2022 r						
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		1 533 770,00 zł	87 773,00 zł	1 621 543,00 zł	1 619 130,00 zł	2 413,00 zł
Powiatowy Urząd Pracy		300 000,00 zł	-42 772,00 zł	257 228,00 zł	257 170,00 zł	58,00 zł
RAZEM		1 833 770,00 zł	45 001,00 zł	1 878 771,00 zł	1 876 300,00 zł	2 471,00 zł

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ (tzw. WTZ-ty)

Na mocy obowiązujących regulacji - tj. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* i rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w *sprawie warsztatów terapii zajęciowej*, od 3 stycznia 2022 roku na terenie powiatu funkcjonują Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sławkowie. Podmiotem tworzącym i prowadzącym jest Towarzystwo Przyjaciół Dzieci O/Toruń.

Zakres działania WTZ obejmował rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Liczba uczestników warsztatu to 25 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do terapii zajęciowej.

Powstanie WTZ na terenie powiatu skutkowało uwzględnieniem wydatków na funkcjonowanie powyższego podmiotu w roku sprawozdawczym, zarówno w zakresie finansowania środkami w ramach algorytmu (90%) - na kwotę 644 988 zł., jak i w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON (10%), tj. środków własnych PT w wysokości 71 665,22 zł.

Ponadto w roku sprawozdawczym 23 mieszkańców PT korzystało z WTZ-ów funkcjonujących na terenie m. Torunia. Powiat miał bowiem zawarte porozumienie w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji mieszkańców, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON, w myśl którego partycypował w kosztach WTZ prowadzonych przez: Polski Związek Niewidomych - Warsztat Terapii Zajęciowej 87-100 Toruń, ul. Mickiewicza 61; Fundację na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "ARKADIA" - Warsztat Terapii Zajęciowej 87-100 Toruń, ul. Skłodowskiej-Curie 80c, Fundacja im. Brata Alberta - Warsztat Terapii Zajęciowej "Bratanki" 87-100 Toruń, ul. Rydygiera 23. Udzielona dotacja opiewała na kwotę 66 178,59 zł.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2022 r. odbyły się 4 posiedzenia Rady, podczas których analizowano realizację programów, zadań finansowanych ze środków PFRON, zapoznano członków Rady z regulacjami wprowadzanymi przez PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej i programu „Aktywny samorząd” oraz wynikającą z tego realizacją zadań. Ponadto Rada uzyskała informacje o działalności i funkcjonowaniu Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sławkowie, w tym o fakcie wzrostu dofinansowania do WTZ ze strony PFRON, który pismem z dnia 3 listopada 2022r. przekazał nowy budżet przypadający dla powiatu toruńskiego w 2022 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu uczestników warsztatu terapii zajęciowej. Dla 25 uczestników WTZ w Sławkowie przedmiotowe dofinansowanie wzrosło w skali roku dofinansowanie ze środków PFRON o 45.000 zł (25 os. x 1.800 zł = 45.000 zł).

INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH FINANSOWANE PRZEZ PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. REALIZACJA PROGRAMU PN. „Aktywny Samorząd”

Od 2013r. PCPR realizuje program pn. „Aktywny Samorząd”. Przewidziane formy wsparcia w programie mają na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Kolejnymi czterema aneksami (do umowy z dnia 07.05.2018r. w sprawie realizacji programu) PFRON w roku 2022r. przekazał środki na jego realizację w wysokości 425.937,00 zł. Wielkość środków wypłaconych do 31.12.2022r. wyniosła 254.965,94 zł. Obecna edycja realizował do połowy kwietnia br.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

Szczegóły dotychczas udzielonego wsparcia w roku sprawozdawczym:

Moduł I:

- 1/ **Obszar A zadanie 1** – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu- zawarto 9 umów na łączną kwotę 63.134,50 zł z czego w 2022 roku zrealizowano 7 umów (w tym 2 dla o. ze znacznym st. niepełnosprawności i 5 dla osób z orzeczeniem do l. 16) na kwotę 45.569,50 zł. Pozostały 2 umowy do realizacji w 2023 r (dla osoby z orzeczeniem do l. 16 oraz osoby z umiarkowanym stopniem na kwotę 17.565,00 zł).
- 2/ **Obszar B zadanie 1** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – zawarto 6 umów na łączną kwotę 56.462,28 zł. W 2022 roku zrealizowano 3 umowy na łączną kwotę 35.853,29 zł. (w tym 1 dla osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 dla osoby z orzeczeniem do l. 16). Pozostały 3 umowy do realizacji w 2023 roku (2 dla osób ze znacznym stopniem i 1 dla osoby z orzeczeniem do l. 16) na łączną kwotę 20.608,99 zł.
- 3/ **Obszar C zadanie 1** – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – skorzystały 4 osoby (2 ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 osoby do l. 16) na kwotę 54.879,00 zł. W 2023 roku pozostały do realizacji kolejne 2 umowy dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności na łączną kwotę 35.363,00 zł
- 4/ **Obszar C - zadanie 2** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – podpisano 2 umowy z osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności na łączną kwotę 4.000,00 zł.
- 5/ **Obszar C - zadanie 3** – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne na co najmniej III poziomie jakości – zawarto 2 umowy (obie osoby ze stopniem umiarkowanym) na łączną kwotę 51.139,00 zł – wszystkie umowy do realizacji w 2023r.
- 6/ **Obszar C - zadanie 4** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - skorzystała 1 osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na kwotę 7.440,00 zł (umowa realizowana będzie w 2023 roku).
- 7/ **Obszar C – zadanie 5** – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, dla osób z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania – podpisano 5 umów na łączną kwotę 35.625,00 zł. W roku 2022 zrealizowano 3 umowy (2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 1 osoba do lat 16) na kwotę 22.500 zł. Pozostały do realizacji w 2023 roku 2 umowy (obie osoby ze znacznym stopniem) na kwotę 13.125,00 zł.
- 8/ **Obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – podpisano i zrealizowano w 2022 roku umowy z 4 osobami (z umiarkowanym st. niepełnosprawności) na łączną kwotę 13.395,00 zł.

Moduł II – dot. uzyskania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Zawarto 29 umów na kwotę 103.744,15 zł z czego w 2022 r. wypłacono 78.769,15 zł i zrealizowano w całości 15 umów. W 2022r. w ramach Modułu II ze środków PFRON skorzystało 17 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Łącznie w roku 2022 odnotowano wpływ 72 wniosków od osób niepełnosprawnych na poszczególne moduły. Zawarto 64 umowy. Do 31.12.2022 r. zrealizowano ogółem 38 wniosków, na ich podstawie wypłacono środki 10 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 18 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 10 osobom z orzeczeniem o niepełnosprawności do lat 16.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

Realizacja finansowa programu w roku 2022:

Wyszczególnienie realizowanego zadania	Środki finansowe PFRON przyznane na realizację programu w 2022r.	Wysokość środków wypłaconych do 31.12.2022r.
Razem na moduł I Wydatki bieżące w ramach: Obszaru A zadanie nr 1, Obszaru B zadanie nr 1, Obszar C zadanie 1, 2, 3, 4 i 5, Obszaru D	322.187,00	176.196,79 (środki zaangażowane na koniec roku – 322 157,79 zł)
Razem na moduł II	103.750,00	78.769,15 (środki zaangażowane na koniec roku – 103 744,55 zł)
Razem na realizację programu Moduł I i II	425.937,00	254.965,94

2. PROGRAM „Wyrównywanie różnic między regionami III” w 2022 roku - celem strategicznym programu pozostawało wyrównywanie różnic między regionami w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, poprzez likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się, transportowych oraz aktywizację zawodową osób zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie. W ramach obszaru zadaniowego D – likwidacja barier transportowych n/n programu, pozyskane zostało dofinansowanie ze środków PFRON dla Gminy Zławieś Wielka - dofinansowanie do zakupu mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych (kwota 120 tys.)

3.PROGRAM „Mieszkanie dla absolwenta” skierowany pozostaje do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym (i umiarkowanym w stosunku do osób z niepełnosprawnością narządu słuchu). Powyższy program jest składową rządowego pakietu Samodzielność-Aktywność-Mobilność (SAM). Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Jego założeniem pozostaje finansowanie przez 36 m-cy kosztów wynajęcia takiego mieszkania. Środki na realizację pozyskane na powyższy program pochodzą z PFRON i wyniosły 112 535,00 zł (na udzielenie dofinansowań: 107 176,00 zł na obsługę 5% - 5 359,00 zł). W roku sprawozdawczym nie odnotowano wpływu wniosków w tym programie.

4.PROGRAM „Dostępne mieszkanie” skierowany do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym (i umiarkowanym w stosunku do osób z niepełnosprawnością narządu słuchu). Powyższy program jest składową rządowego pakietu Samodzielność-Aktywność-Mobilność (SAM). Celem programu jest zapewnienie beneficjentowi mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów społecznych i zawodowych. Dofinansowanie obejmuje koszty zmiany niedostępnego mieszkania na mieszkanie pozbawione barier na drodze zamiany lub kupna lokalu. Środki na realizację pozyskane na powyższy program pochodzą z PFRON i wyniosły 87 527,00 zł (na udzielenie dofinansowań: 83 359,00 zł i na obsługę 5% - 4 168,00 zł). W roku sprawozdawczym nie odnotowano wpływu wniosków w tym programie

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

**IV. PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO i z RPO WKP
na lata 2014-2020,**

Niezwykle istotną formą wsparcia mieszkańców powiatu, realizowaną przez działania PCPR pozostaje od roku 2016 projekt pod nazwą „Rodzina w Centrum”. Od dnia 08.02.2021 r. obowiązującą pozostaje podpisana umowa partnerska z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu w sprawie realizacji projektu pn.: „**Rodzina w Centrum 3**”, będącego kontynuacją jego wcześniejszych edycji. Okres realizacji III edycji projektu zaplanowano początkowo na okres od 15.03.2021 r. do 29.12.2022r. Finalnie został on wydłużony do grudnia 2023r. Projekt jest współfinansowany ze środków EFS w ramach RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 9 Solidarne Społeczeństwo, Działanie 9.3.Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki społecznej w Toruniu (ROPS) będącym partnerem wiodącym oraz przez wszystkie PCPR-y z naszego województwa.

Celem projektu pozostaje zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego - zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w Województwie Kujawsko-Pomorskim, w tym dla rodzin z naszego powiatu. Zaplanowane w jego ramach inicjatywy ukierunkowane pozostawały na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy poprzez: usługi szkoleniowe, doradcze, specjalistyczne, poradnictwo rodzinne, poradnictwo mobilne.

W roku ubiegłym zajęcia w ramach projektu odbywały się ponownie w Centrum Wspierania Rodzin (CWR) w Toruniu, przy ul. Matejki 63a. Pomieszczenie jest odpłatnie wynajmowane z zasobów Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Toruniu. Budynek CWR posiada podjazd dla osób na wózkach inwalidzkich.

Poza stacjonarnymi formami wsparcia specjalistycznego dla odbiorców projektu, realizowane były mobilne porady, podczas których specjalista obejmował pomocą rodziny w miejscu ich zamieszkania. Ten rodzaj poradnictwa służył wyrównywaniu szans uczestników projektu i skierowany pozostawał głównie do osób niepełnosprawnych, osób mających problemy komunikacyjne, rodzin wielodzietnych i samotnych matek.

l.p.	Formy wsparcia	Wymiar godzinowy zrealizowanych form wsparcia
1	Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne	652h
2	Specjalistyczne poradnictwo pedagogiczne	903h
3	Specjalistyczne poradnictwo logopedyczne	960h
4	Mediacje rodzinne	55h
5	Terapia rodzinna grupowa indywidualna	577h
6	Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie	24 warsztatów po 6h
7	Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystający z warsztatów	24 zajęć po 6 h
8	Grupa wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych	12 spotkania po 4h
9	Warsztaty dla os. przebywających i opuszczających pieczę zastępczych	8 warsztatów po 6h
10	Spotkanie edukacyjne dot. rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej	1 spotkanie dla 80 osób
11	Warsztaty „Moje emocje” dla dzieci przebywających w pieczy oraz z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	60 warsztatów po 2h
12	Warsztaty socjoterapeutyczne 1-dniowe dla osób przebywających w pieczy oraz z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	12 warsztatów po 6h
13	Grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	12 spotkań po 6h

Zrealizowano blisko 3800 godzin specjalistycznego poradnictwa, w tym 153 spotkania (warsztaty, grypy wsparcia, spotkania edukacyjne) w trakcie, których z pomocy skorzystało 987 osób. Kwota wydatków poniesionych w 2022 r. na realizację projektu Rodzina w Centrum 3 zamknęła się kwotą 662 402,50 zł (środki -

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

UE i 67 116,00 zł - wkład własny) - tym samym PCPR Toruń plasuje się na pierwszym miejscu wśród 24 partnerów projektu.

Program „AKTYWNI - WYGRANI” – realizowany pozostawał przez PCPR oraz Fundację Gospodarczą *Pro Europa*. W ramach pozyskanych przez fundację środków konkursowych z RPO WKP na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.02 Włączenie społeczne, Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączanie społeczne, IZ RPO WKP 2014-2020. Zakresem przedmiotowym projektu był wzrost aktywności i integracji społecznej osób niepełnosprawnych (i ich otoczenia), które pozostawały zagrożone wykluczeniem społecznym, co docelowo doprowadzić miało do ich aktywizacji zawodowej. W ramach działań projektowych nakierowanych na aktywizację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych i ich otoczenia przewidzianymi instrumentami do realizacji celu pozostawały projektowane kursy, szkolenia, warsztaty, doradztwo, coaching, staże oraz działania o charakterze środowiskowym. W efekcie projekt przyczynił się do rozwijania aktywnych form integracji społecznej i zapobieganiu zjawiska wykluczenia społecznego. Udział w projekcie zakończyły finalnie 24 osoby niepełnosprawne, z których wszystkie skorzystały instrumentów aktywizacji społecznej, a 5 zostało zaktywizowanych zawodowo (staże i podjęcie pracy we własnym zakresie). Partnerem wiodącym projektu pozostawała fundacja, PCPR jako realizator projektu w imieniu powiatu toruńskiego, zabezpiecza wkład własny w wysokości łącznej 10 200,00zł (5 100,00zł w 2021 roku i 5 100,00zł w 2022 roku), stanowiły przyznawane przez PFRON środki w ramach algorytmu na likwidację barier komunikacyjnych.

V. WSPIERANIE RODZINY ORAZ SYSTEM PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ - EFEKTY PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowano na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej*. Zadania organizatora w powiecie toruńskim, zgodnie z zarządzeniem Starosty Toruńskiego Nr 60/2011 z dnia 12 grudnia 2011r., realizuje PCPR w Toruniu. W jednostce funkcjonuje powołany zarządzeniem dyrektora Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (Zds.RPZ). W 2022r. Zds.RPZ rozpatrywał na bieżąco sprawy dotyczące rodzinnego rodzicielstwa zastępczego, w tym dot. m.in. wniosków o przekształcenie rodziny zastępczej niezawodowej w rodzinę zawodową (na mocy art.130 i 131 w/w ustawy), oceny sytuacji dzieci znajdujących się w pieczy rodzinnej, w następstwie czego sformułowane zostały pisemne opinie dotyczące zasadności lub jej braku w kwestii dalszego pobytu dziecka rodzinie zastępczej, jakie przekazane zostały do sądu.

Zgodnie ze schematem organizacyjnym PCPR działaniami w przedmiotowym zakresie zajmują się pracownicy Działu do Spraw Pieczy Zastępczej, jej Koordynacji oraz Działów Interwencyjnych. W jego skład wchodzi: specjaliści ds. pracy z rodziną, pracownicy socjalni, specjaliści pracy socjalnej oraz psycholog (łącznie 7 osób). Przy realizacji ustawowych zadań współpracują oni z różnymi instytucjami, jak:

- o szkołami – pozyskiwanie opinii na temat funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym i ich wyników w nauce oraz podejmowanie współpracy w kierunku poprawy sytuacji dzieci,
- o ośrodkami pomocy społecznej – współpraca z pracownikami i asystentami rodzin na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do środowisk biologicznych, pozyskiwanie informacji o funkcjonowaniu r. zastępczych na terenie danej Gminy,
- o zespołami kuratorów sądowych – współpraca w zakresie wymiany informacji i organizowaniu pomocy dla r. biologicznych, ubiegających się o powrót dzieci z pieczy zastępczej,
- o sądem rodzinnym – przekazywanie ocen r. zastępczych i funkcjonujących w nich dzieci, relacjonowanie kontaktów r. biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej, sporządzanie różnego rodzaju opinii i zleceń wywiadów dot. środowisk rodzin biologicznych lub kandydatów na rodziny zastępcze.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU
ZA 2022 ROK**

Tabelaryczne zestawienie dotyczące działań organizatora pieczy zastępczej w powiecie toruńskim w roku 2022:

	Zasoby i działania wykonywane w rodzinach zastępczych	Razem
1	Rodziny zastępcze pod opieką pracowników PCPR	183
2	Liczba dzieci w r. zastępczych pod opieką pracowników	311
3	Wizyty w rodzinach zastępczych	871
4	Udzielone porady (w tym telefoniczne)	1878
5	Wydane opinie	189
6	Wysłuchanie dziecka	274
7	Utworzone Plany pomocy dziecku	71
8	Ugody alimentacyjne	16
9	Pozwy alimentacyjne	12
10	Przyznane alimenty	5
11	Złożone wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej	25
12	Pozbawienia władzy rodzicielskiej	8
13	Odrzucenie wniosków o pozbawienie władzy rodzicielskiej	17
14	Dzieci wolne prawnie	79
15	Dzieci wolne prawnie zgłoszonych do adopcji	86
16	Dzieci zakwalifikowanych do adopcji	3
17	Dzieci wolne prawnie niezakwalifikowane do adopcji	83
18	Dokonane adopcje(dzieci umieszczone w rodzinach adopcyjnych)	4
19	Powrót dzieci do rodzin biologicznych	9
20	Liczba ocen sytuacji dzieci w r. zastępczych	478
21	Liczba ocen r. zastępczych	60
22	Kontakty dzieci z rodzinami - monitorowane	80

Dodatkowe wsparcie dla pieczy zastępczej

PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2022 ponownie umożliwiał rodzinom zastępczym oraz przebywającym w tych rodzinach dzieciom korzystanie z szerokiego wsparcia specjalistycznego w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS pn.: „Rodzina w Centrum 3”. Skorzystało z powyższej możliwości 47 rodziców zastępczych oraz 60 wychowanków (w tym 10 z POW)

miały możliwość skorzystać z proponowanych (opisywanych wcześniej) form wsparcia, uzyskując:

- wsparcie emocjonalne w pokonywaniu trudności, zwalczaniu bezradności wobec problemów,
- wymianę informacji i doświadczeń,
- wiedzę i wzmocnienie kompetencji rodzicielskich,
- nabycie różnorodnych umiejętności życiowych (przez wychowanków rodzin zastępczych),
- poprawę funkcjonowania dzieci z różnego rodzaju zaburzeniami,
- umiejętność nazywania i wyrażania uczuć i emocji,
- poprawę funkcjonowania dzieci skrzywdzonych w rodzinach biologicznych.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Przedmiotowy program na lata 2021-2023 został przyjęty Uchwałą Nr XXV/149/2021 Rady Powiatu Toruńskiego z dnia 29 kwietnia 2021r. Celem głównym programu pozostaje tworzenie i wspieranie form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym m.in. promowanie i rozwój form rodzinnego rodzicielstwa zastępczego, ale też zapewnienie wsparcia osobom w pieczy zastępczej, pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom.

Program realizowany pozostaje na bieżąco poprzez działania kadry PCPR, która realizowała poradnictwo, wsparcie psychologiczne, wypłacała obligatoryjne, jak i fakultatywne formy wsparcia dla dzieci w pieczy, rodziców zastępczych i osób usamodzielnianych.

2. Zapewnienie dzieciom wsparcia w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. na terenie powiatu toruńskiego funkcjonowały łącznie 183 rodziny zastępcze w których przebywało 311 dzieci. Rok sprawozdawczy zakończył się natomiast wskaźnikami: **137 rodzin zastępczych**, w tym 13 zawodowych, 46 rodzin niezawodowych, 78 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których na koniec grudnia 2022 przebywało łącznie **241 dzieci**.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W 2022 r. pomocą i wsparciem PCPR-u objęto 21 pełnoletnich wychowanków, w tym 16 osób z rodzin zastępczych i 5 osób z placówek opiekuńczo – wychowawczych (POW). Pracownicy na bieżąco udzielali wsparcia wychowankom, informowali o procedurach dot. pomocy na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie, usamodzielnienia, w wyborze opiekuna usamodzielnienia, ustalenia i realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU), procedurach związanych z wnioskowaniem o przyznanie mieszkania. Opracowano 26 indywidualnych planów usamodzielnienia (IPU) oraz 8 modyfikacje tych dokumentów. W trakcie procesu usamodzielniania motywowano wychowanków do kontynuowania nauki, utrzymywania prawidłowej frekwencji na zajęciach, do poprawy sytuacji materialnej, m.in. poprzez poszukiwanie pracy zarobkowej. 6 usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej udzielono wsparcia w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do przyznania lokalu mieszkalnego wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gmin na terenie powiatu toruńskiego.

4. Tworzenie warunków do powstania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

a/ W 2022 r. odbyły się dwa szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w jakich uczestniczyło: 16 osób - kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze, 13 osób - kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze.

b/ Rodziny zastępcze objęte były pomocą i wsparciem, pracownika socjalnego, starszego pracownika socjalnego, starszego specjalisty pracy socjalnej, specjalistów pracy z rodziną i psychologa.

c/ Pracownicy PCPR udzielali pomocy i wsparcia w bieżących trudnościach i problemach rodzin zastępczych, wspierali kontakty z rodzicami biologicznymi lub członkami rodzin. W ciągu roku pracownicy regularnie odwiedzali rodziny zastępcze w miejscu ich zamieszkiwania. Wizytowano także pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym:

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków w terminie od dnia 01.10.2022 r. do dnia 31.12.2026r., zawarta została przez władze powiatu umowa z Towarzystwem Salezjańskim

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

Inspektoriat P.W. Św. Wojciecha z siedzibą w Pile, dotycząca realizacji przedmiotowego zadania. POW typu socjalizacyjnego pod nazwą „Nasz Dom” funkcjonuje pod adresem : ul.Ks.Franciszka Szczygłowskiego 5A w Aleksandrowie Kujawskim Łączna maksymalna kwota dotacji na realizację zadania ustalona została na 4 141 200,00 zł (słownie: cztery miliony dwieście dwadzieścia dwa tysiące czterysta złotych 00/100), w tym: w roku 2022 – 243 600,00 zł, w roku 2023 - 974 400,00 zł, w roku 2024 - 974 400,00 zł, w roku 2025 - 974 400,00 zł, w roku 2026 - 974 400,00 zł.

Od października 2022r w placówce przebywa 14-cioro dzieci. Kwota dotacji, ustalona zgodnie z regulacjami umowy za realizację zadania w roku 2022 wyniosła **204 964,52 zł**.

Powmimo faktu realizacji tego zadania w roku sprawozdawczym poprzez „własną” POW nadal funkcjonowało 16 porozumień zawartych z 13 powiatami, na podstawie których 20 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt z tego tytułu wyniósł 1.118.592,66 zł. W roku sprawozdawczym w placówce o charakterze interwencyjnym przebywało 1 dziecko - co generowało wydatek 108.211,77 zł.

6. Zapewnienie dziecku przyjętemu do pieczy zastępczej niezbędnych badań lekarskich:

Realizując niniejsze zadanie, motywowano rodziny zastępcze do przeprowadzania zleconych badań i konsultacji u lekarzy specjalistów (art. endokrynologa, kardiologa, alergologa, laryngologa, okulisty, internisty). Pracownicy opiekujący się rodzinami zastępczymi są zobowiązani do wnikliwej analizy stanu psychofizycznego każdego dziecka trafiającego do pieczy zastępczej, aby w razie potrzeby zasugerować konieczność odbycia konsultacji z psychologiem, pedagogiem szkolnym, specjalistami poradni psychologiczno-pedagogicznych, psychiatrą bądź innym specjalistą. Powyższe realizowano na bieżąco.

7. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka:

W PCPR prowadzone są wymagane rejestry. Dane z rejestru przekazuje się do właściwego Sądu. Aktualizacji Rejestrów dokonano w roku 2022 r. i przekazano do właściwych Sądów Rejonowych w Toruniu i Lipnie.

8. Wydawanie na wniosek Sądu, przez starostę opinii w kwestii czasowego powierzenia pieczy nad dzieckiem rodzinie zastępczej, która nie zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza sprawuje pieczę zastępczą nad rodzeństwem dziecka.

W 2022 r. nie wydawano w/w opinii (brak wniosków ze strony sądu).

9. Wytaczanie przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych

W 2022r. na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wytoczono 12 powództw. Postępowania zakończyły się zasądzeniem alimentów od rodziców biologicznych. Na rzecz dzieci przebywających w POW z powództwami alimentacyjnymi występowali poszczególni dyrektorzy placówek.

10. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych:

Rodzinna piecza zastępcza – świadczenia:

• Świadczenia obligatoryjne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej:

W roku sprawozdawczym rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko, przysługiwały świadczenia nie niższe niż kwoty: 785,00 zł/ miesięcznie – na dziecko umieszczone w r. zastępczej spokrewnionej, 1189,00 zł/ miesięcznie – na dziecko umieszczone w r. zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Świadczenia i dodatki przysługują także po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli wychowanek nadal przebywa w tych rodzinach i uczy się – nie dłużej jednak niż do 25 r. życia. Po osiągnięciu pełnoletności, osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, wypłacane są należne świadczenia na (podstawie ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej).

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

- **Świadczenia fakultatywne** - w ubiegłym roku PCPR wypłacił rodzinom zastępczym związane z:
 - art.83 ust.1 pkt 2, tj. świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka dla 33 rodzin na kwotę **57.295,65 zł**;
 - art.83 ust.2, tj. świadczenie finansowe na pokrycie utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku jedno lub wielorodzinnym; wypłacono 8 świadczeń dla 2 rodzin zastępczych niezawodowych, na kwotę **44.604,33 zł**;
 - art.83 ust.1 pkt 1, tj. udzielane raz w roku dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka ; świadczenie przyznano 66 rodzinom dla 92 dzieci na kwotę **36.671,88 zł**;

Finansowa realizacja świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka

Typ rodzin zastępczych	Kwota wypłaconych świadczeń w 2022 r. w zł
Spokrewnione	1.057.564,98
Niezawodowe	990.136,23
zawodowe	772.914,07
Pogotowie Rodzinne	6.786,00
OGÓŁEM	2.467.291,51

(Stan na 31.12.2022r.)

11. Piecza zastępcza - dynamika w roku 2022:

Sąd ustanowił 29 nowych rodzin zastępczych dla 39 dzieci pierwszy raz umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- 18 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 24 dzieci
- 11 rodzin zastępczych niezawodowych dla 15 dzieci

Ponadto już w funkcjonujących rodzinach zastępczych niezawodowych i zawodowych w wyniku interwencji trafiło 14 dzieci ;

Pozostałe zmiany/ruchy w pieczy zastępczej w ciągu roku sprawozdawczego:

- 10 dzieci (przeniesienia z 11 rodzin zastępczych do innych rodzin na terenie powiatu) w związku z sytuacjami nagłymi
- 4 dzieci z 3 rodzin zastępczych zostało przysposobione
- 4 dzieci z 4 rodzin zastępczych zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
- 9 dzieci z 5 rodzin zastępczych wróciło pod opiekę rodziców biologicznych
- Z 15 rodzin zastępczych usamodzielniono 15 wychowanków, w tym 9 skorzystało z świadczeń na kontynuowanie nauki

12. Porozumienia zawarte z powiatami – rodzinna piecza zastępcza:

- **Porozumienia z powiatami, z których dzieci umieszczone zostały w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu:**

W 2022 r. czynnymi pozostawało 48 porozumień zawartych z 25 powiatami, dotyczących 66 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Opłaty wniesione w roku sprawozdawczym z tego tytułu wyniosły 992.718,60 zł.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

- **Porozumienia z powiatami, na terenie których umieszczono w rodzinach zastępczych dzieci pochodzące z terenu powiatu toruńskiego:**

W 2022 r. obowiązywało 22 porozumień, zawartych z 7 powiatami, na mocy których 28 dzieci pochodzących z naszego terenu umieszczono w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Koszty z tego tytułu wyniosły 281.524,75 zł.

13. Porozumienia zawarte z powiatami - instytucjonalna piecza zastępcza (finansowanie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów) :

- W roku sprawozdawczym funkcjonowało 16 porozumień zawartych z 13 powiatami, na podstawie których 20 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt z tego tytułu wyniósł 1.118.592,66 zł. W roku sprawozdawczym w placówce o charakterze interwencyjnym przebywało 1 dziecko - co generowało wydatek 108.211,77 zł.

14. Refundacja gmin z tytułu pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

W myśl art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny (...) w przypadku umieszczenia dziecka w r. zastępczej lub POW, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka, 30% w drugim roku, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

W roku ubiegłym 9 gmin refundowało część ponoszonych wydatków w w/w procentowym udziale za 171 dzieci przebywających w 105 rodzinach zastępczych na łączną kwotę. **974.555,74 zł.**

15. Refundacja gmin za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

W roku ubiegłym 7 gmin refundowało (w w/w procentowym udziale) część ponoszonych wydatków za 25 dzieci przebywających w POW na łączną kwotę **457.472,09 zł.**

16. Realizacja programu „Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”:

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z formy pomocy dotyczącej dodatków wychowawczych „500+” skorzystało w roku ubiegłym 190 dzieci na kwotę **480.150,00 zł.**

VI. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Z uwagi na dużą liczbę dzieci trafiających do pieczy (w roku sprawozdawczym 53 dzieci), zasadnym pozostawałoby zwiększenie w latach kolejnych limitu ilości zawodowych rodzin zastępczych mogących powstawać corocznie na terenie PT, z przyjętej w Programie rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-23 wartości - jednej rodziny do wartości rodzin trzech w kolejnych edycjach tego programu.

2. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 2140, 2343) nakłada na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek zasilenia danymi, a następnie bieżącej aktualizacji i prowadzenia obok formy papierowej również zdigitalizowaną formę licznych rejestrów i wykazów. Dodany wskazaną nowelizacją art. 38d określa rodzaje i zakres informacji wymaganych do wprowadzenia oraz bieżącej aktualizacji. Przedmiotowe rozwiązanie ma mieć formę systemu teleinformatycznego utworzonego i udostępnionego przez Ministra do Spraw Rodziny. Na chwilę obecną nie ma jeszcze informacji jaka będzie data wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru – jak wskazuje ustawodawca, zostanie ona ogłoszona, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, a wówczas, do upływu trzech miesięcy od daty wskazanej w ogłoszeniu, starosta/organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma czas na zasilenie systemu danymi.

Mnogość danych wymaganych przez system i bieżąca jego obsługa wymagać będą czasu i nakładu pracy. W mojej ocenie dla płynności tego procesu oraz płynnej realizacji bieżących zadań postulowanym rozwiązaniem byłoby zwiększenie kadr PCPR o jeden etat – pracownika realizującego m.in. obowiązki organizatora pieczy w zakresie prowadzenia wymaganego rejestru.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TORUNIU ZA 2022 ROK

3. Wobec występowania sytuacji, w których wychowankowie rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej nie mają możliwości powrotu do swojej rodziny, nie mogą nadal zamieszkiwać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą, a wymagają wsparcia w procesie usamodzielnienia zasadnym pozostaje utworzenie mieszkania chronionego –treningowego dla 3 wychowanków pieczy zastępczej. Pobyt w takim mieszkaniu zabezpieczałby usługi bytowe wychowanków, możliwość nauki, rozwijanie i utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych i integracji ze społecznością lokalną – co w efekcie umożliwiłoby prowadzenia samodzielnego życia. Realizacja powyższego pozostaje możliwa poprzez jednostkę samorządu terytorialnego lub zlecenia zadania w formie konkursu na realizację zadania publicznego
4. Istotnym dla poprawy funkcjonowania Centrum pozostawałoby także powiększenie bazy lokalowej o jedno pomieszczenie, co pozytywnie wpłynęło na organizację pracy PCPR i ułatwiłoby efektywną realizację zadań.
5. Organizacja kampanii społecznych adresowanych do mieszkańców powiatu o tematyce promującej ideę rodzicielstwa zastępczego.

VII. PODSUMOWANIE

Prezentowane powyżej dane opisują zakres realizowanych zadań, ich kosztów, przedstawiają liczbowo ujęte dane dotyczące oferowanych form wsparcia. Zrealizowane zostały zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, pieczy zastępczej, szerokiego spektrum poradnictwa udzielanego w ramach projektu RWC 3 oraz bezpośredniego wsparcia ze strony specjalistów zatrudnionych w PCPR.

Raportowany rok to pierwszy rok funkcjonowania w naszym powiecie WTZ w Sławkowie oraz POW w Aleksandrowie Kujawskim dla wychowanków pieczy zastępczej. Działania podejmowane ze strony PCPR umożliwiające funkcjonowanie i obsługę tych dwóch podmiotów stanowią realizację założeń przyjętych w *Programie Rozwoju Powiatu Toruńskiego na lata 2021-2030* - tj. ograniczają skalę wykluczenia społecznego na terenie powiatu (Cel strategiczny nr 3) poprzez włączenie społeczne (Priorytet 3A) oraz generują nowoczesne zaplecze usług społecznych (Priorytet 3B).

Realizacja nowych zadań w dotychczasowym składzie osobowym wiązała się zwiększeniem obowiązków zawodowych zatrudnionych osób, stąd chciałbym podziękować współpracownikom za zaangażowanie, profesjonalizm i odpowiedzialność przy ich realizacji.

Dyrektor PCPR
/-/ Jacek Skorulski